

Enligt sändlista

Beslut om bildande av naturreservatet Ön – Bokulludden i Estuna församling, Norrtälje kommun

(3 bilagor)

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Ön – Bokulludden
Kommun, Registerområde Församling	Norrtälje Estuna
Natura 2000- beteckning	SE0110366 Ön (del av reservatsområdet ingår i Natura 2000)
Kartblad	Topografiska kartan (1:50 000), Norrtälje 11 J NV Ekonomiska kartan (1:10 000), 119 70 / 11J 7a Lohärad 119 71 / 11J 7b Estuna
Läge	Halvöarna Ön och Bokulludden är belägna utmed Erkens södra strand, cirka 10 km nordväst om Norrtälje.
Fastigheter	Del av fastigheten Stjärnholm 1:1
Markägare	Enskilda
Area	Cirka 13,8 hektar
Naturvårdsförvaltare	Länsstyrelsen

BESLUT

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) beslutar Länsstyrelsen att förklara de områden som avgränsats på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat

Reservatets namn skall vara *Ön – Bokulludden*.

Syftet med reservatet skall vara att bevara ett för naturvården värdefullt naturskogsområde och dess skyddsvärda växt- och djurliv. En gynnsam bevarandestatus skall upprätthållas för de naturtyper som har angivits för området enligt art- och habitatdirektivet.

Områdets betydelse som biotop för hotade och sällsynta växt- och djurarter skall särskilt beaktas. Området skall så långt möjligt vara tillgängligt enligt allemansrättsliga principer för naturupplevelser och naturstudier. Vid eventuell konflikt mellan friluftsliv och hotade arter skall naturskyddets intressen ges företräde.

Reservatsföreskrifter

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 § miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd m.m. att nedan angivna föreskrifter skall gälla i reservatet.

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att förfoga över fastighet

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det förbjudet att

1. avverka eller skada träd och buskar eller utföra annan skoglig åtgärd,
2. ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle,
3. bedriva täkt eller annan verksamhet som kan förändra områdets topografi som att gräva, spränga, schakta, dika, utfylla, tippa eller utföra annan mekanisk markbearbetning,
4. framföra motordrivet fordon med undantag av lätt terrängfordon vid uttransport av fäلت vilt,
5. anlägga väg eller parkeringsplats,
6. anordna upplag,
7. uppföra byggnad, mast eller annan anläggning,

8. dra fram mark- eller luftledning,
9. kalka, använda kemiska bekämpningsmedel eller gödselmedel,
10. införa för området främmande växt- eller djurart,
11. sätta upp skylt, plakat, affisch eller liknande anordning.

Föreskrifterna under A skall inte utgöra hinder mot åtgärder som är nödvändiga i samband med områdets skötsel och som anges i bifogad skötselplan.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare, arrendator och annan innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet

1. utmärkning av reservatets gränser samt uppsättning av information om reservatet,
2. naturvårdande skogsavverkning, röjning eller gallring enligt bifogad skötselplan. Avverkat virke vid sådan åtgärd får tillgodogöras av förvaltaren för användning i områdets skötsel,
3. undersökningar av växt- och djurlivet i reservatet i enlighet med bifogad skötselplan.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det för allmänheten förbjudet att

1. förstöra eller skada berg, jord eller sten genom att borra, hacka, spränga, rista, gräva, måla eller liknande,
2. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller att skada vegetationen i övrigt genom att gräva upp växter såsom ris, örter, mossor eller lavar eller ta bort vedlevande svampar,
3. medvetet störa djurlivet (t.ex. genom att klättra i boträd, fånga eller döda däggdjur, fåglar, kräldjur eller groddjur),
4. fånga och insamla ryggradslösa djur,

5. medföra okopplad hund,
6. elda,
7. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift,
8. framföra motordrivet fordon.

Föreskrifterna under C gäller även markägaren och hans folk samt övriga sakägare vid vistelse inom reservatet. Dock gäller inte föreskrifterna under C3, C5 och C6 jakträttsinnehavare och jaktgäster under tillåten jaktutövning samt förbudet under C8 vid uttransport av fällt vilt i samband med jakt. Föreskrifterna under C2 och C4 gäller ej vid Länsstyrelsens inventeringar för dokumentation i enlighet med bifogad skötselplan.

Föreskrifternas ikraftträdande

Föreskrifterna träder i kraft tre veckor efter den dag då författningen utkom från trycket i länets författningssamling.

Skötsel och förvaltning

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 2).

I enlighet med 2 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. är Länsstyrelsen i Stockholms län förvaltare i naturvårdshänseende för naturreservatet. Vid förvaltningen skall samråd ske med markägarna i viktiga frågor av intresse för ägarna.

SKÄLEN FÖR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Områdets naturvärden

Reservatsområdet om cirka 14 hektar omfattar de av gammal skog bevuxna delarna av halvöarna Ön och Bokulludden utmed Erkens södra strand nordväst om Stjärnholm. De båda delområdena är barrskogsdominerade med lövträdsinslag av asp, björk och klibbal. I den gamla skogen finns ett påtagligt inslag av död ved, främst gran, av olika åldrar och dimensioner. De två delområdena skiljer sig åt i jordartssammansättning och i trädslagsfördelning. På Bokulludden som är en del av Lohäradsåsen växer gammal gran och tall med inslag av lövträd. På Ön är skogen grandominerad på ett underlag av sandig morän. Öns västra delar är storblockiga. Floran och skogens ståndortsindex tyder på att det även finns ett tydligt kalkinslag på Ön. Skillnaden mellan områdenas trädslagsfördelning idag förklaras med stor sannolikhet av skillnaden i de båda delområdenas jordartssammansättning.

24.2.2003

Dnr
511-2003-12027
0188-02-058

Den gamla och i sen tid orörda naturskogen är rik på strukturer som till exempel olikåldrighet, död ved av olika dimensioner och nedbrytningsgrad, vilka är viktiga inslag för krävande skogslevande arter som till exempel brandticka och grön sköldmossa som finns i området.

De båda skogsområdenas naturvärden uppmärksammades vid nyckelbiotopsinventeringen. De är exempel på naturskogsområden med påtagligt inslag av strukturer viktiga för arter knutna till naturskogsmiljöer i sena succesionstadiet. Delområde Ön har av regeringen föreslagits ingå i Natura 2000 (2001-06-20).

Bokulludden är den plats där Lohäradsåsen (i stråket Skederid – Edsbro) söderifrån löper ut i sjön, med sin yttersta spets i revet Långören. Åsen återkommer på den norra stranden vid Koludden. Åsstråket ändrar på sjöns botten drygt 1 km öster om Södergarn riktning cirka 90 grader, från nordostlig till nordvästlig. Här ligger den lilla sand- och grusholmen Indeln, vilken enligt djupkartan över sjön höjer sig cirka 12 meter över den omgivande sjöbotten. Denna omböjning av åsen, och den därav följande uppsprickningen av den retirerande inlandsisens randzon, bör vara den främsta orsaken till rikedomerna på stora block runt sjöns mellersta och västra del samt på öarna Yxlan och södergarn.

Ärendets beredning

Frågan om att bevara den gamla skogen på Ön väcktes av Skogsvårdsstyrelsen då det fanns planer på att avverka skog fram mot en nyckelbiotop utmed strandzonen.

Länsstyrelsen inledde 2001 överläggningar med fastighetsägarna om att bilda ett naturreservat i området. Efter förhandlingar träffade staten och fastighetsägaren en överenskommelse om intrångsersättning för det tilltänkta reservatet. Fastighetsägarna godkände samtidigt förslaget till naturreservat. Den avtalade intrångsersättningen har utbetalats.

Länsstyrelsen har tagit fram ett förslag till reservatsbeslut och skötselplan för området. Förslaget har sänts för yttrande till sakägarna enligt 24 § förordningen om områdesskydd. Samråd har skett med berörda myndigheter enligt 25 och 26 §§ samma förordning. Ingen har erinrat mot reservatsbildningen.

Länsstyrelsens bedömning

Områdets i sen tid orörda barrnaturskog har ett mycket högt naturvärde. I området finns rödlistade arter och signalarter. Området har föreslagits ingå i Natura 2000. Skogsavverkningar och annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden skulle äventyras. Med anledning av detta har frågan om bildande av ett naturreservat tagits upp.

Vid Skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventering har skogarna kring Erken visat sig ha många värdefulla skogsmiljöer med hotade och hänsynskrävande arter.

24.2.2003

Dnr
511-2003-12027
0188-02-058

För närvarande pågår reservatsbildning för ytterligare fem större skogsområden (från cirka 35 – 120 hektar) runt Erken. I arbetet med att bevara ur naturvårdssynpunkt värdefulla skogsmiljöer i området bedömdes den gamla skogen på de aktuella halvöarna vara av vikt att bevara, dels som enskilt objekt i sig och dels ur ett landskapsperspektiv.

Ön och Bokulludden ingår i område (Erken NRO01010) som är av riksintresse för naturvård enligt miljöbalkens 3 kap. 6 §. Kommunens översiktsplan redovisar riksintresset där målet är att området skall skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada natur- eller kulturmiljön. Området är inte detaljplanelagt. Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 kap. miljöbalken.

Länsstyrelsen finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken att det för att skydda och bevara områdets naturvärden finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området samt att förordna om föreskrifter för att skydda området samt att fastställa en skötselplan. För att uppnå det starka skydd som behövs för områdets naturvärden bör föreskrifterna bland annat omfatta förbud mot såväl exploateringsföretag som skogsbruk.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 3.

Beslut i detta ärende har fattats av länsöverdirektör Bo Hansson. Vid ärendets slutliga handläggning har också deltagit naturvårdschef Anders Nylén, länsarkitekt Carl-Gustaf Hagander, länsantikvarie Ann-Charlotte Backlund, länsassessor Björn Lundin, samt miljöhandläggare Ulf Birgersson, föredragande.

Bo Hansson

Ulf Birgersson

Bilagor

1. beslutscharta
2. skötselplan
3. hur man överklagar

Sändlista

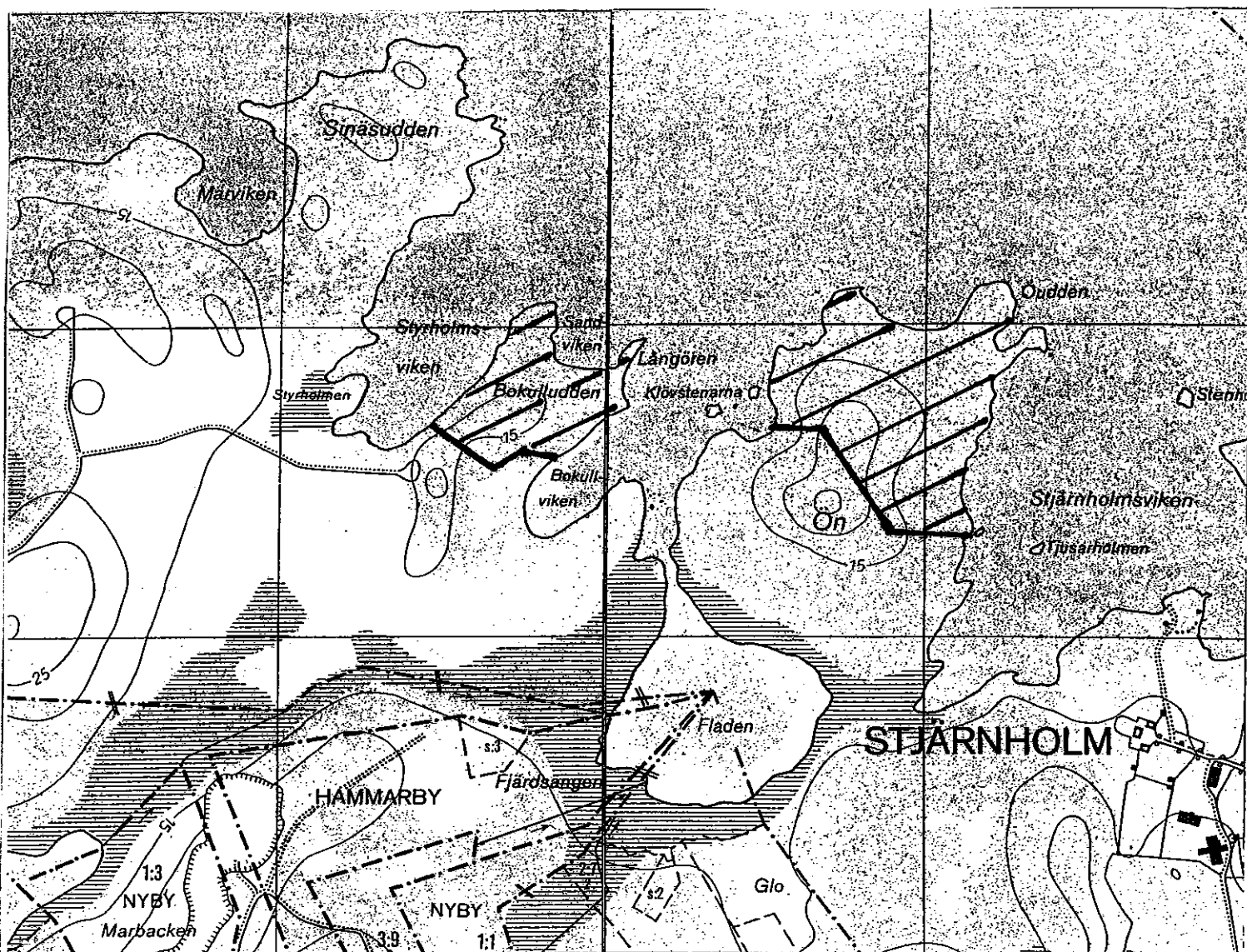
Beslutet kungörs i ortstidning

Bilaga till Beslut om bildande av naturreservatet Ön - Bokulludden

Bilaga 1 Beslutskarta

Utdrag från ekonomisk karta, skala 1:10 000:
119 70/ 11J 7a Lohärad
119 71/ 11J 7b Estuna

 Reservatsgräns. Reservatsområdet är markerat på kartan.

Bilaga 2 till Länsstyrelsens Beslut om bildande
av naturreservatet Ön i Estuna församling,
Norrtälje kommun den 24.2.2003

Skötselplan för naturreservatet Ön - Bokulludden, Estuna församling i Norrtälje kommun.

Föreliggande skötselplan har utarbetats av Länsstyrelsen i Stockholms län.
Skötselplanen är fastställd av Länsstyrelsen vid bildandet av reservatet den
24.2.2003

Beskrivning av området, reservatsföreskrifter och grunden för beslutet återfinns i
reservatsbeslutet.

Naturtyper

Reservatet kan indelas enligt följande:

Barrblandskog	4,5 ha	(Bokulludden)
Granskog	8,9 ha	(Ön)
Lövblandad barrskog	0,4 ha	(ungskog på Ön)
Totalt	13,8 ha	(varav 13,8 hektar produktiv skogsmark)

Natura 2000: naturtyper

9010 Västlig taiga

Syftet med reservatet

Syftet med reservatet skall vara att bevara ett för naturvården värdefullt
naturskogsområde och dess skyddsvärda växt- och djurliv. En gynnsam
bevarandestatus skall upprätthållas för de naturtyper som har angivits för området
enligt art- och habitatdirektivet.

Områdets betydelse som biotop för hotade och sällsynta växt- och djurarter skall
särskilt beaktas. Området skall så långt möjligt vara tillgängligt enligt
allmansrättsliga principer för naturupplevelser och naturstudier. Vid eventuell
konflikt mellan friluftsliv och hotade arter skall naturskyddets intressen ges
företräde.

Syftet uppnås genom att skogen i området i huvudsak lämnas för fri utveckling.

24.2.2003

Naturvårdsåtgärder - skötsel

Någon naturvårdsskötsel bedöms för närvarande inte vara aktuell i reservatet. Mindre punktinsatser i naturvårdande syfte för att gynna särskilt utpekad art (såväl växter som djur) får dock utföras av förvaltaren. Skogen skall tills vidare i övrigt lämnas för fri utveckling. Enligt häradskartan, från tiden kring början av 1900-talet, anges Bokulludden och Ön vara barrträdsdominerade utan något lövträdsinslag. Områdena är även idag barrträdsdominerade dock med inslag av lövträd, där lövträdsandelen utgör omkring en tiondel av virkesförrådet.

Uppföljning av naturvärden och skogstillstånd kan på sikt leda till att viss naturvårdande skötsel kan bli aktuell för att reservatets naturvärden skall bibehållas. Skötselplanen får i så fall ses över eller kompletteras.

Riktlinjer i händelse av ofrivillig skogsbrand

Om ofrivillig skogsbrand skulle uppstå inom eller i närheten av reservatet är utgångspunkten att branden skall begränsas och släckas. Skogsbrand var dock en mycket viktig störningsfaktor av stor ekologisk betydelse i den boreala naturskogen.

Anläggningar

I området finns ej några anläggningar såsom bryggor eller jaktorn med röjda siktgator. Anläggningar får inte uppföras i reservatsområdet

Jakt, skogsbruk

Jakt är inte reglerad i reservatsföreskrifterna och bedrivs enligt gällande jaktbestämmelser av jakträttsinnehavaren. Vid uttransport av fällt vilt får lätt terrängfordon användas för körning i terräng. Körning bör ske så att markskador undviks. Røjning av siktgator för jaktändamål är inte tillåtet.

Skogsbruk är förbjudet enligt reservatsföreskrifterna. Endast åtgärder i syfte att bevara och / eller gynna den biologiska mångfalden får genomföras.

Informationsskyltar samt utmärkning av reservatets gräns

Information om reservatet och dess bestämmelser skall finnas på informationsskyltar som framställs enligt Naturvårdsverkets riktlinjer. Skyltar skall sättas upp på lämpliga platser vid reservatets gräns, se karta bilaga 2.

Reservatets gränser skall märkas ut enligt svensk standard (SIS 15 03 22) och Naturvårdsverkets riktlinjer.

Tillgänglighet, anordningar för besökare

Reservatet är tillgängligt för besökande allmänhet enligt allemansrätten. Reservatet är tillgängligt till fots. Några anordningar för besökare utöver informationsskyltning planeras inte för området. Vid eventuella förslitningsskador på känslig mark till följd av besök i området skall de på lämpligt sätt förebyggas genom att till exempel anlägga spänger över känsliga partier.

24.2.2003

Naturvårdsförvaltningen

Länsstyrelsen är naturvårdsförvaltare för reservatet och ansvarar för eventuella naturvårdsåtgärder. Tillsyn i området utförs av Länsstyrelsen alternativt av särskilt anlitad tillsynsman. Anteckning om tillsyn och övrig naturvårdsförvaltning skall kontinuerligt föras av Länsstyrelsen eller uppdragstagaren.

Dokumentation

Ytterligare riktade artinventeringar för fördjupad dokumentation av reservatet bör göras, bland annat som ett led i uppföljning av områdets utveckling. Dokumentation bör omfatta såväl skogstillståndet som florans och faunas. Med det underlag som finns samt kompletterande inventeringar (vid behov) tas en bevarandeplan för Natura 2000 området fram. Vid inventeringar för dokumentation av flora och fauna kan växter och djur behöva samlas in för exempelvis artbestämning. Undersökningar i syfte att dokumentera reservatsområdet, eller som underlag inför beslut om skötselåtgärder, som genomförs av Länsstyrelsen eller av Länsstyrelsen utsedd inventerare kan ske utan hinder av föreskrifterna under C 2 och C 4 i beslutet.

Vid inventeringar, (som till exempel nyckelbiotopsinventeringen) och fältbesök i området har följande signal- och/eller rödlistade arter noterats.

Svampar	Mossor	Kärlväxter
Granticka*	Grön sköldmossa* (NT)	Ormbär*
Brandticka* (VU)		Blåsippa
		Svart trolldruva
		Tibast**
		Vårärt**

Rödlistans kategorier för arter funna i reservatsområdet. VU = Sårbar, (Vulnerable) NT = Missgynnad, (Near Threatened). * art angiven för Ön, ** art angiven för Bokulludden, ingen markering anger att arten är angiven för båda områdena.

Ekonomisk plan för naturvårdsförvaltningen

Finansieringen av naturvårdsförvaltningen sker genom Naturvårdsverkets anslag för skötsel av naturvårdsobjekt m.m. Förvaltningskostnaderna utgörs av gränsmarkering, informationsskyltning, tillsyn, eventuella vegetationsåtgärder samt dokumentation.

Bilagor

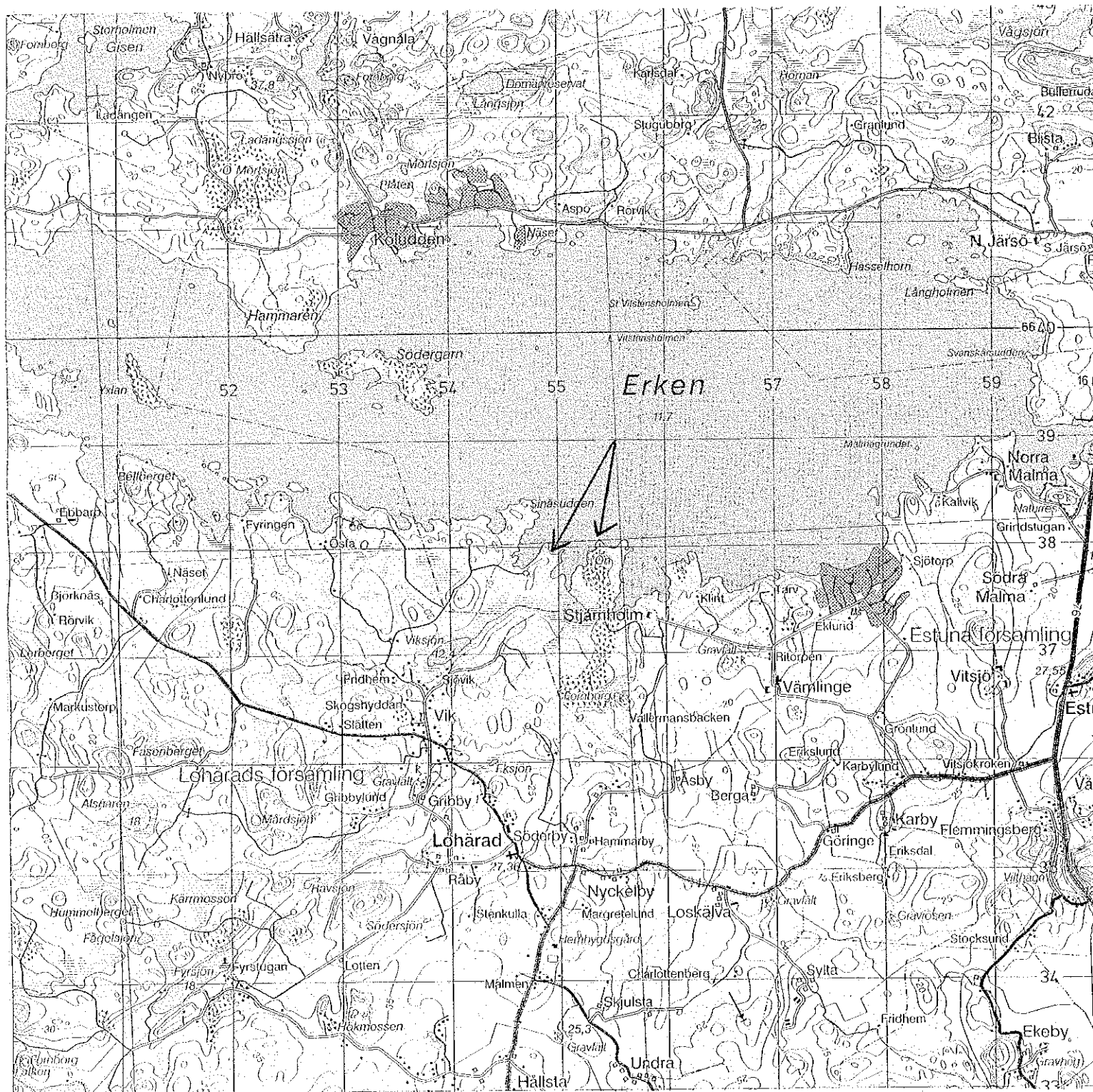
Bilaga 1 Översiktskarta

Bilaga 2 Karta med förslag till läge för informationsskyltar.

Bilaga till skötselplan för naturreservatet Ön – Bokulludden, bilaga 1 (2)

Bilaga 1 Översiktskarta

Utdrag från topografisk karta Norrtälje 11J NV, skala 1:50 000.

Bilaga till skötselplan för naturreservatet Ön – Bokulludden, bilaga 2 (2)

Bilaga 2 Karta med förslag till läge för informationsskyltar

Utdrag från ekonomisk karta, skala 1:10 000:
119 70/ 11J 7a Lohärad
119 71/ 11J 7b Estuna

